

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi

Artuklu Akademi

Cilt: 4 • Sayı: 1 • Yıl: 2017

ISSN: 2148-3264

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences

ArtukluAkademi

Artuklu Akademi Dergisi
Journal of Artuklu Academia

Cilt: 4 • Sayı: 1 • Yıl: 2017
ISSN: 2148-3264

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences
Prof. Dr. Ahmet Ağırakça

Editör | Editor in Chief
Prof. Dr. Ahmet Ağırakça

Sayı Editörleri | Issue Editors
Doç. Dr. Ömer Bozkurt, Doç. Dr. Veysi Ünverdi, Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk

Sekreteryaya | Secretary
Arş. Gör. Yasin Akan, Arş. Gör. Nejdet Akay

Yayın Kurulu | Editorial Board *
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Akbaş, Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Alıcı,
Yrd. Doç. Dr. Birgül Bozkurt, Doç. Dr. Ömer Bozkurt, Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Demirci,
Yrd. Doç. Dr. M. Ata Deniz, Yrd. Doç. Dr. Ali Karakaş, Yrd. Doç. Dr. Taha Nas,
Yrd. Doç. Dr. Hacer Şahinalp, Yrd. Doç. Dr. Maşallah Turan, Doç. Dr. Veysi Ünverdi
* Soyadına göre alfabetik sıra | In alphabetical order

Yönetim Yeri | Head Office
Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
İletişim: Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Üniversite Kampüsü,
Diyarbakır Yolu Üzeri, Artuklu/Mardin
Tlf: +90 482 212 42 20 Fax: +90 482 212 42 21
e-mail: artukluakademi@gmail.com - web: artukluakademi.artuklu.edu.tr

Dizgi ve Tasarım: Mustafa Akbaş

Baskı | Printing
Mardin Sesi Gazetecilik Matbaacılık Ltd. Şti.
13 Mart Mah. Özel İdare Müd. Ark. Sürücü Apt. No:3/B - Mardin
Tel&Fax: 0482 213 16 56 - 212 11 58 • www.mardinsesi.com.tr

Baskı Yeri ve Tarihi | Publication Place and Date
Mardin - Haziran 2017

Bu dergi idealongline online kütüphane ve İSAM İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ indeksleri tarafından taranmaktadır.

©Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi tarafından neşredilen Artuklu Akademi, yılda iki defa yayın yapan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayımlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz. | Journal of Artuklu Academia, which is published by Mardin Artuklu University, Faculty of Islamic Sciences, is a bi-annual international peer-reviewed journal. The all responsibility which is originated from articles and other texts, belongs to author of them. It is not permissible to publish all texts that published by journal partially or entirely.

Danışma Kurulu | Advisory Board

Alparslan Açıkgenç (Prof. Dr., Yıldız Teknik Ü.),
Ahmet Ağırakça (Prof. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Vecdi Akyüz (Prof. Dr., Marmara Ü.),
Ramazan Altıntaş (Prof. Dr., Necmettin Erbakan Ü.),
Kemal Ataman (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Bilal Aybakan (Prof. Dr., Marmara Ü.),
İrfan Aycan (Prof. Dr., Ankara Ü.),
Mehmet Bayraktar (Prof. Dr., Yeditepe Ü.),
Vecdi Bilgin (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Birgöl Bozkurt (Yrd. Doç. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Mehmet Ali Büyükkara (Prof. Dr., İstanbul Şehir Ü.),
İbrahim Çapak (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
İhsan Çapcıoğlu (Doç. Dr., Ankara Ü.),
Bayram Ali Çetinkaya (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Şehmus Demir (Prof. Dr., Gaziantep Ü.),
Yaşar Düzenli (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Ahmet Erkol (Prof. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Zekeriya Güler (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Şinasi Gündüz (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Hayati Hökelekli (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Hakan Olgun (Doç. Dr. İstanbul Ü.),
Hanefi Özcan (Prof. Dr., Dokuz Eylül Ü.),
Metin Özdemir (Prof. Dr., Yıldırım Beyazıt Ü.),
Mehmet Sait Reçber (Prof. Dr., Ankara Ü.),
Necdet Tosun (Prof. Dr., Marmara Ü.),
Musa Yıldız (Prof. Dr., Gazi Ü.)

* Soyadına göre alfabetik sıra | In alphabetical order

İçindekiler | Contents

IX-X	Ahmet AĞIRAKÇA Editörden From Editor Altıncı Sayımızı Yayınlarken
	Makaleler Articles
01-20	Ahmed AĞIRAKÇA Hz. Ömer'in Müslüman Olması Meselesi ve Rivayetlerin Değerlendirilmesi The Topic of Umer's Acceptance of Islam and Assessment of the Transmission
21-41	Maşallah TURAN Kur'an'daki İfadelerin Yapısal Özelliklerinin Sağladığı Mana Derinlikleri Depth of Meaning in Structural Features of the Qur'an Expressions
43-76	Halit YEŞİLMEN Değişim ve Çözüm Sürecinde Mahallelerde Kimliğin İnşası The Building the Identity in Mahalleemies in the Changing and Solution Process
77-98	Mehmet Selim AYDAY Hüsâmeddin Ali el-Bitlisi'nin Hakikat-i Muhammediyye ve Hakikat-i Murtazaviyye ile İlişkilendirdiği Âyetler The Verses that Husâmaddin Ali al-Bitlisi Associated Haqiqat al-Muhammadiyya with Haqiqat al-Murtazawiiyya
99-130	Faruk GÜN Mehdîlik İnancı Üzerine Bir İnceleme A Review on the Mahdi's Belief

131-148

Mehmet Ata DENİZ | محمد عطا دنيز
حكم بيع العين الموقوفة عند الفقهاء دراسة مقارنة

İslam Hukukunda Vakıf Mallarının Satımı - Mukayeseli Bir Çalışma
Ruling on Selling a Substance that is an Endowment by the Fuqaha - A
Comparative Study

149-169

Hasan ALKHATTAF | حسن الخطاف

العيوب الخلقية المنفية عن الأنبياء (دراسة في الكلام السني والاعتزالي وفي واقع الأنبياء)

Peygamberlerde Bulunmayan Biyolojik Kusurlar
(Sünni ve Mutezili Kelamına Dair Bir Araştırma)
Prophets and Physical Defects
(A Theological Comparative Study between Sunnies and Mu'tazila)

Kitap Tanıtımı | Review

173-176

Bilim Tarihi ve Felsefesi (Tarih ve Problemler)

177-180

Karanlık Gösterilen Aydınlik Çağ: el-Cezeri
(Uluslararası Sempozyum Bildiriler Kitabı)

182-186

Yayın ve Yazım İlkeleri

Editörden

Artuklu Akademi Aksamadan Yoluna Devam Ediyor

İlmî araştırmaların en önemli göstergelerinden birisi olan akademik dergiler istikrarlı bir biçimde yollarına devam ettikleri sürece ilmî hayat da o oranda bir istikrar kazanır. Artuklu Akademi yedinci sayısına ulaşırken bundan yaklaşık dört yıl önce İslami İlimler Fakültesi (O günkü adıyla İlahiyat Bilimleri Fakültesi) bünyesinde dergimizi çıkartmaya karar verdiğimizde üniversitemizde düzenli olarak yayınlanan sadece Mukaddime dergisi vardı. Artuklu Akademi'nin yayın hayatını nasıl ve hangi idari şartlarda sürdüreceği konusunda o dönemde bir takım endişeler olmasına rağmen dergimiz, aksamadan yoluna devam etme imkânını sağlıklı bir şekilde yakaladı. Önümüzde kalan üç sayının yayımlanmasıyla birlikte dergimiz beş yılını dolduracak ve ulusal alanda taranan dergilerimiz arasında yer alma imkânına kavuşacaktır.

Medeniyetimizin diğer adı olan "Telif medeniyeti" anlayışı ilmî hayatımıza her zaman büyük katkılar sağlamış ve akademik çalışmalarımızı sürdürme hususunda güçlü bir motivasyon sağlamıştır. Zira ilmî hayatımızın vazgeçilmez unsurları olan akademik dergiler yeni yetişen genç akademisyenlerimiz için önemli bir alan olup çalışmalarını gözleri ile müşahade etme imkânını en çok yakalayabildikleri ürünlerdir. Makalesi yayınlanırken öğretim üyesinin en çok zevk aldığı anlar ilerideki akademik hayatta asla unutulmaz. Bunun için genç arkadaşlarımızın çalışmalarını sürdürürken dergilerin ilk sayılarında makale yayınlamanın önemini asla unutmamalıdır.

İslam dünyasında son iki asırda yayınlanan el-Urvetu'l-vuska ve el-Mevrid'ten ülkemizde yayınlanan Belleten'den İstanbul Edebiyat Fakültesi'nin Felsefe Arşivi, Sosyoloji Dergisi, Şarkiyat, İslam Tetkikleri Dergisi, Tarih Araştırmaları Dergisi ile Tarih Enstitüsü Dergisi, Ankara Üniversitesi DTCFD ile A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Atatürk Üniversitesinde yayınlanan dergiler vb. onlarca ayrı isimle çıkan akademik dergilere kadar sosyal ilimler alanında hepsi her zaman ilmî ve kültürel hayatımıza büyük katkıları olan dergiler olmuştur. İşte Artuklu Akademi de bu dergilerden birisi olma yolunda emin adımlarla ilerlerken bu sayısında da önemli makalelere yer vermiş bulunmaktadır. Bu sayımızda; bölgemizin sosyal yapısını yakından ilgilendiren bir makale olarak Dr. Halit Yeşilmen'in "Değişim Sürecinde

Mahallelerde Kimlik İnşası"; Faruk Gün beyin son zamanlarda medyada çok tartışılan bir konu olarak "Mehdilik İnanıcı Üzerine Bir İnceleme" adlı makaleleri büyük önem arz ederler. Dr. Maşallah Turan hocamızın "Kur'an'daki İfadelerin Yapısal Özelliklerinin Sağladığı Mana Derinlikleri" adlı makalesi Kur'an çalışmalarımıza önemli katkı sağlayacağına inanıyoruz. M. Selim Ayday'ın "Hüsameddin Ali el-Bitlisi'nin Hakikat-i Muhammediyye ve Hakikat-i Murtazaviyye İle İlişkilendirdiği Ayetler" adlı araştırması ile Dr. Hasan Hattaf'ın "Peygamberde Bulunmayan Biyolojik Kusurlar" adlı Arapça makalesi dergimizin zenginliğini ifade etmesi bakımından önemlidir. İslam Hukuku alanında gerekli olan bir çalışma olarak Dr. M. Ata Deniz hocamızın "İslam Hukukunda Vakıf Mallarının Satımı" adlı çalışması ile siyer araştırmalarında zaman zaman tartışılan bir konu olarak Ahmed Ağırakça'nın "Hz. Ömer'in Müslüman Olması Meselesi" adlı makaleleri ile Yrd. Doç. Dr. Birgül Bozkurt ve Doç. Dr. Ömer Bozkurt'un birer kitap tanıtımları yer almaktadır.

Dergimizin bu sayısında yer alan çalışmaların ilmî hayatımıza katkıda bulunmasını temenni ederken dergimizin yayın hayatını sürdürmesi konusunda büyük katkı ve gayretlerini gördüğümüz Doç. Dr. Veysi Ünverdi, Doç. Dr. Ömer Bozkurt ve Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk hocalarımıza, katkıda bulunan diğer arkadaşlarımıza ve derginin yayın kuruluna teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Ahmet AğIRAKÇA